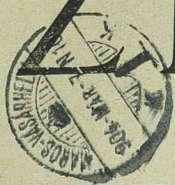

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1904. március 6

Vasárnap.

XXIII. évfolyam. 19. szám.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyesszám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petitsorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltterek díja előre fizetendő.

Utolsó kísérlet.

A Tisza-kabinet a fontos, részben mélyreható törvényjavaslatok egész sorát terjesztette a képviselőház elé. Köztük van mindenekelőtt Nyiri Sándor honvédelmi miniszter javaslata az alapítványi helyek számának valóban imponáló felemeléséről a közös hadsereg képzőintézetein, amivel kezdődik a katonai reformok megvalósítása. — Egy második fontos javaslat, melyet Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter terjesztett be, a Német- és Olaszországgal kötendő kereskedelmi szerződési tárgyalások felvételére vonatkozik. Olaszországgal provizorium jött ugyan létre, de az csak rövid lejáratu és a végből kötött, hogy időt nyerjünk új megállapodás létesítésére. — Igen fontos törvényjavaslatot terjesztett be Plósz Sándor igazságügyi miniszter. Törvényhozásunk történetében novum az és célja, hogy a királyi ház tagjainak judikaturája szabályoztassék. — Berzeviczy Albert közoktatásügyi miniszter a magyar nyelvnek a felekezeti iskolákban való tanításáról terjesztett be törvényjavaslatot: nemzeti munka a szó legigazibb értelmében! Tisza István gróf miniszterelnök, mint belügyminiszter a vármegyei alkalmazottak, a községi és körjegyzők fizetésének rendezéséről és az állami anyakönyvvezetők működésének szabályozásáról terjesztett be törvényjavaslatokat. Együttal bejelentette az állami beruházásokról és az államvasuti alkalmazottak fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatok beterjesztését.

Csak a legfontosabb javaslatokat idéztük, de ezekből is ellenállhatatlanul következik annak szüksége, hogy a parlament visszaadassék önmagának és hivatásának s hogy az obstrukció végre megszűnjék. Nagy életkérdések várják megoldásukat a parlamenttől s meg kell mutatnia, vajon képes-e azokat kielégíteni, avagy nem akar egyéb lenni, mint a nemzet boldogulásának és haladásának akadálya. A feleletre már nem lehet soká várni. A kérdés szinte a kategorikus vagy-vagy felállításáig kihegyeződött és a nemzet joggal elvárhatja, hogy az obstrukcióval való kegyetlen játéknak véget vessenek!

Gromon államtitkár kitüntetése. A hivatalos lap kellemes szennációt hozott, midőn jelentette, hogy a király az első osztályú vaskorona-renddel tüntette ki a honvédelmi miniszterium régi államtitkárát, Gromon Dezsőt. Jól megérdemelt kitüntetés ez, mert Gromon Dezső sok éven át önfelelő odaadással dolgozott honvédségünk kiépítésén és fejlesztésén és amivé lett, nagyrészt neki köszöni. Széles körök fogtak élénk megelégedést érezni e kitűnő férfi kitüntetésén, ki még a vad párharcok közepett is megtudta tartani az általános rokonszenvet.

Az illyefalvi választás. Március 5-én (ma) van a képviselőválasztás Illyefalván. Akkorra érdeklődés választás iránt régóta nem nyilvánult a vidéken. A higgadsággal, a komoly magatartással szemben ugyanis a felízgatott szenvedélyek ritka esetben állanak annyira élben. A választók és a nagy közönség biztonsága érdekében a hatóság megtette a szükséges elővigyázati intézkedéseket s három század kutona vigyáz a rendfenntartásra, miután a személyes és vagyonbiztonságot fenyegető excessukra ragadtatta magát a lelkiismeretlen ellenzéki agitáció. A szavazás 9 órakor vette kezdetét. Déli 1 óráig Szentkeresztly Béla szabadelvűre 258, Nagy György függetlenségre 180 szavazat adatott be. A választás eredményéről, melyet Vajna István lemondása folytán Bogdán Arthur vál.-előnök vezet, lapunk zártaig nem érkezett tudósítás s így arról csak jövő számunkban referálhatunk.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház márc. 2-iki ülésén Perczel Dezső elnökölt.

A kormány tagjai számos törvényjavaslatot terjesztettek a képviselőház elé. Így többek között a honvédelmi miniszter a katonai alapítványokra vonatkozó javaslatot, a belügyminiszter a vármegyei tisztviselők, községi és körjegyzők fizetésére vonatkozó javaslatot.

Ezután felszólalt Holló Lejos és támadta Tisza miniszterelnököt a bécsi minisztertanácsért, a melyet közjogellenesnek mondott.

Gr. Tisza István azonnal válaszolt Hollónak s kifejezte, hogy egy-két törvényjavaslatnak a szövegét a bécsi minisztertanácsban állapították meg, de azért nincs közjogi sérelem.

Günther Antal (Apponyi-párt.) volt a következő szónok, aki szintén Tiszát támadta a bécsi minisztertanácsért.

Gróf Tisza István reflektált Günther szavaira s kifejezést adott annak, hogy nagyon csodálkozik, miszerint Günther is oly gyerekes érvekkel áll elő a bécsi minisztertanácsot illetőleg.

Lengyel Zoltán erre az elnök eljárását vette bírálat alá, s ez alatt zárt ülést kértek.

A zárt ülésen Holló Lajos, Szederkényi Nándor, Molnár Jenő, gr. Batthyány Tivadar beszéltek a bécsi minisztertanácsról.

A zárt ülés után Vázsonyi Vilmos a szombat-helyi vasutasoknak a budapesti gyűlésről való eltiltása; Rákosi Viktor a kolozsvári színház építése és Krasznay Ferenc a választói reform tárgyában interpellált.

Gr. Tisza István Rákosinak azt felelte, hogy azért adják a kolozsvári színház építését a bécsi cégnek, mert az a legjobban érti a színházak építését.

Krasznay interpellációjára meg azt válaszolta Tisza, hogy kifejtett programjától nem tér el.

Az ülés ezzel d. u. 3 órakor véget ért. Március 3-án a képviselőház ülésén Perczel Dezső elnökölt.

Napirend előtt Polónyi Géza a néppárti delegátusokat támadja, mert a vezényleti nyelv kérdésében a statusquo fentartását kívánják.

Ezután gróf Tisza István miniszterelnök szólalt fel. A delegáció vívmányait ismerteti, kiemelve főképp a katonai nevelés reformját és a tisztképzést, mely lehetővé teszi a magyar nyelv jobb érvényesülését a hadseregben.

Ne zavarják meg az összhangot — folytatta Tisza — a korona és a nemzet között átitással és népbolonditással. Magyarországot már kinevetik az egész világon.

Kubik Béla közbeszól:

— Ne kövessenek el törvénytelenégeket.

Gróf Tisza István visszaszól:

— A képviselő ur felvette napidijait.

Nagy zaj balról.

Végül gróf Tisza felszólítja az obstrukálókat, hogy a rendbontást ne folytassák és beszédét azzal fejezte be, hogy a nemzetnek élni kell és a kik az ország életét veszélyeztetik, azokat összetiporni lesz bátorsága.

A többségnek nagyon megnyerte tetszését az erőlyes fellépés s percekig tartó taps tört ki a jobb oldalon.

(Nagy zaj balról.) Kubik Béla személyes kérdésben felszólalván kijelenti, hogy nemcsak ő, hanem mások is felvették a fizetést.

Szünet után az elnök az ülést a Ház katározatképtelensége miatt felfüggeszti.

Azután Nessay Pál és Vissontai Soma beszéltek a katonai lázadások és tüntetések ügyében.

Két királyi kitüntetés.

Hazafias örömmel adunk hírt arról a két királyi kitüntetésről, mely Háromszékvármegye két derék köztisztviselőjét s személyeikben a közigazgatást érte. A király Szent-Iványi Miklós alispánt királyi tanácsossá nevezte ki s Dr. Antal Mihály vármegyei főorvosnak a Ferencz József-rend lovagkeresztjét adományozta, a közszolgálatban szerzett érdemeik elismeréséül, mindketőjüknek díjmentesen.

A kitüntetés híre az egész vármegyében általános örömet és megelégedést keltett. S méltán. Mert a ki ismeri a két kiváló férfiú közügyi, társadalmi, emberbaráti működését: a legnagyobb készséggel hajtja meg előttük az elismerés lobogóját.

Szent-Iványi Miklós az ország legnépszerűbb, legtevékenyebb alispánjai közé tartozik, akik a közigazgatás nehéz munkáját nemcsak lelkiismeretesen, hanem hazafiasan is végzik. Szent-Iványi Miklós a legnagyobb mértékben reászolgált a téren a jók teljes elismerésére, melyet most betöltött a király kegye.

Mint árvaszéki jegyző kezdette meg közigazgatási pályáját 1876-ban s már a következő évben 1877-ben, a tisztujtás alkalmával megválasztottott vármegyei aljegyzőnek. Az 1883-ik évi tisztujtásnál már megyei főjegyző lett s ebben az állásában még két cikluson át választotta újra a törvényhatóság, míg Gábor Péter alispánnak 1899. június havában történt halála után az október hónapban tartott őszi rendes közgyűlés egyhangulag, általános lelkesedés mellett vele töltötte be az alispáni széket.

Szent-Iványi Miklós közigazgatási ismeretei, hivatalában kifejtett lelkiismeretes buzgósága, humanus bánásmódja s székely vármegyéje fejlődése iránt tanúsított hazafias érdeklődése emelte fokról-

fokra a népszerűség ama kívánatos polcára, melyen ma mindnyájunk öröme áll, osztatlan becsüléssel és tisztelettel körveve. Mint ember, megnyerő modorával, magas műveltségével a székely előkelő társadalomnak is dísz. Hiressé és nevezetessé váltak szónoklatai messze vidéken is. Ugy a tanásteremben, mint a fehér asztalnál valóságos kedvence a közönségnek, beszédeit tárgyismeret, lendületes nemes pathosz és székely őszinteség jellemzi. Mint főjegyző esztendőnk hosszú során át ő volt a díszszónoka minden nagyobb ünnepségnek; legutóbb az új főispán: Gróf Haller János installációján is zajos tapsokra ragadta több ízben az ünneplő közönséget gyönyörű beszédeivel. Azok a javaslatok és feliratok pedig, melyeket a közgyűlés megbízásából szerkesztett, formai tekintetben megannyi stilisztikai remek.

Egyháza hívei körében is megérdemelt erkölcsi elismerésre találtak érdemei. A háromszéki unitárius Egyházkör, írási elnöke, Szent-Iványi József elhalálozásával az 1893 ik évben egyhangulag egyházköri felügyelő gondnokává választotta.

A Dr. Székely György főispánná kinevezésével megüresedett illyefalvi kerületben is ő volt a képviselői állásra az összes illetékes körök jelöltje, de ő a kitüntetésnél nagyobbak tartotta azt, hogy tovább is vármegyéjének s a székelyföldnek maradjon szolgálataiban s így kitért a bizalom elől.

Dr. Antal Mihály szinte két évtized óta tölti be Háromszékvármegye főorvosi állását. S nemesak a tisztánok felett meg szigorú pontossággal, de alapos szak tudásánál fogva mint a szenvedő emberiség egyik hivatott jótévedője is széles körben kiváló hírnévre s keresettségre tett szert. A közügyekért, különösen az emberbaráti intézményekért is számottevő munkásságot fejtett ki, bár — éppen mint Szent-Iványi alispán is — ismeretes szerénységénél fogva nem ütötte dobra cselekedeteit. Ám a társadalom a legtisztább elismeréssel adózott már hosszú idők óta mindkét érdemében gazdag férfinak s most midőn a királyi kegy arany sugarai is elhatoltak hozzájuk, fokozott szeretettel és tisztelettel veszik őket körül s kívánják velünk együtt meleg szívvvel, hogy a kitüntetést sokáig élvezzék!

IRODALOM.

Benedek Elek, a kiváló székely írótól „Szülőföldem” (Erdővidéki történetek) címmel egy igen vonzó tartalmu, rendkívül becses és kedves kötet jelent meg a Singer és Wolfner fővárosi cég izléses kiállításában. A 16 becsesnél becses elbeszélést

tartalmazó könyv a „Színes könyvek” 25-ik kötetét képezi s 1 K. 50 fillér árban kapható. Mai tárcánkban közlünk belőle mutatós s felhívjuk reá olvasóink figyelmét.

Magyar minorita Amerikában.

Lőrök Béla, volt minorita, a kézdíváshelyi minoritarendház volt főnöke, városunk közszertetben állott plebánusa, ki legutóbb a fővárosban volt hitoktató, február 18-án Amerikába utazott, hol Connellsville bányavárosban lesz lelkesze a Magyarországból oda kivándorolt magyar honfitársaknak. Lőrök megható búcsulerejéből adjuk a következő részletet:

Ismeretes dolog, hogy igen sok magyar kivándorolt az utóbbi időben Amerikába. Szülőföldemről Rozsnyóról és vidékéről is több ezer ember ment ki. És e gömörmegyei kivándoroltak sajtáságoképpen, majdnem mind Connellsville városban telepedtek le, hol mint gyári- és bányamunkások meg is találták kenyerüket és boldogulásukat. Ezek a szegény emberek ismernek engem, s mint földijüket hozzáim intézett leveleikben megható módon kérve kértek, hogy menjek közéjük lelkipásztornak, igérvén, hogy ők meg fognak becsülni és nagyon fognak szeretni. Ez hatott! napról-napra erősödött a vágy lelkemben, hogy teljesítem ott messze idegenben elhagyatottan élő magyar véreim kérését és kimegyek hozzájuk annál is inkább, mert véleményem szerint nem is közömbös dolog, hogy az amerikai magyaroknak milyen érzelmi lelkiatjuk van? Szívvél-lelékkel magyar-e, vagy pedig valami pánszláv, vagy pángermán papjuk?

Hogy oly nagy szeretettel hívják engem lelkiatjuknak, Isten szent akaratát látom benne és megyek az ő szent nevében.

Nem tagadhatom, szívembe markol a fájdalom gyötrő érzéssel tölt el a gondolat, hogy — talán örökre — itt hagyom hazámat, szülőföldemet, szülőim, rokonaimat, jó barátaimat, szóval szeretteim; de ez azért nem ingadozást, nem habozást jelent részemről, mert enyhítő balzsamot nyújt az a lelket fölemelő tudat, hogy éppen szentegyházunk és édes hazánk ügyét szolgálja egy messze idegen világ-részbe; és mert ott kiint a tengerentúli messze idegenben, a csekélyke szolgálatot is nagyobb horderejűnek gondolom, mint itthon minden, akár emberföltötti törekvésemet.

Mint papnak kimenetelem kánon-jogi része is kedvezőleg lett elintézve és a bibornok hercegprímás ő eminentiájának, Szmeesanyi Boltizár, Mailáth

és Köhl püspök uraknak áldásait is szerencsés voltam megnyerni; sőt gróf Mailáth erdélyi püspök ur közvetítésével pápai áldásban is részesültem.

A mi pedig anyagi existenciámat illeti?! — Nem számítottam a jövedelmet, csak annyi legyen, hogy szülőimmal együtt, a kik esetleg nyáiban utánam fognak jönni, s a kikért élek, megélhessek.

Node végezetül, hogy búcsúzzam el?! —

Istenem! ha tollam bírná a szót benső érzélem világom méltó kifejezésére, nem kellene most szavakat keresnem; mert hogy szeretetem, kiváló tisztelem s nagyrabecsülésem irántad kedves Barátom s mindazok iránt, kiket valaha s valahol, mint jóakarómat s jótévedőmet ismertem, vagy mint őszinte barátaim szívemhez forrottak, most hatványozott, azt talán fölösleges is említenem. Lelki szemem előtt vagytok mindnyájan s a kedves emlékeket szívemből az Atlanti-Oceán hullámai sem fogják elmosni soha. Az én Istenem áldjon meg benneteket testi-lelki sok áldással, boldog hosszú élettel!

Szülővárosom után különösen Szeged, Kézdíváshely és Balassagyarmat városaiban száll most lelkem, a mely helyek mindegyikén 3—3 teljes évig működve igen jól éreztem magam: Először Szegeden minorita r. segédlelkész, azután Kézdíváshelyt mint minorita r. házfőnök-lelkész és végül Balassagyarmaton mint kaplán. Működési helyeim nagyrabecsült közönségeért, az irányomban tanusított elismerésük és szeretetük viszonzásául, hálából mindig fogok imádkozni, hogy a jó Isten minden elképzelhető javával halmozza el őket egyenkint és összesen; és téged kérlek föl kedves Barátom bizalommal, hogy Kézdíváshely nagyrabecsült közönségének, jóakaróimnak s barátainak te légy szíves tolmácsolni ezen érzelmeimet s szeretetteljes búcsuzó üdvözlésem, mely után kérlek larts meg jó emlékedben s szíves barátságodban, mint a hogy én Téged.

Isten, Isten velünk!

Ölel, mindig igaz barátod és híved:

Budapest, 1904. évi február hó 18. án.

Lőrök Béla.

NAPI HIREK.

— Dr. Székely György főispáni beiktatása március 9 én lesz. Dr. Székely György Brassóba aznap reggel 8 óra 25 perckor érkezik meg a vonattal; kíséretében lesz Háromszékvármegye küldöttsége is Gróf Haller János főispán vezetésével. A vármegye határán Prázsmáron Wendel Márton főszolgabíró s az ottani községi bíró Türk János, a brassói pályaudvaron dr. Jekel Frigyes alispán és Hiewesch Fe-

T Á R C A.

Az új rend.

Írta: Benedek Elek.

— Megyek a paphoz! — kiáltott vissza a fiatal menyecske. — Nem leszek többet kenddel egy sön s egy kenyéren!

— Eredj csak, eredj!

Hat hete voltak házasság s Demeter János még csak most verte meg először a feleségét. Az uri népek azt mondanak nagy szörnyűködéssel: már! A falusi népek: még csak most? Hiába itt még azt tartják, hogy a szerelem verés nélkül nem igazi szerelem.

A menyecske sirva, lihegve szaladt végig az utcán. Sűrű pelyhekben szakadt a hó s szoknyáját a fejére huzta. Az iránt nem látták a járőrök, de a falun így is ismerik egymást. Legelőször egy vén asszony állította meg.

— Hová szaladsz, lányom? Mi lett? Talán bizony megvert az urad?

— Meg, Néemasszony, meg. De többet meg nem ver, tudom! megyek a paphoz!

Ó lelkem, — mondá a vén asszony, — hát oda minek megy? Hány-szor vert meg az urad!

— Hány-szor? Egyszer! Nem elég? Nem azért dajkált engem az édesanyám, nem azért nevelt fel, hogy igaz hitattalanul verjenek. Jaj, miért is hagytam el az édesapám házá! Miért nem maradtam leányak halálá!

A vén asszony nevetett.

— Bolond vagy, fiam. Látod-e, én három uramat temettem el; mindhárom, a jó Isten tudja hány-szor vert meg, de csak akadna negyedik: megint férjhezmennek.

— S azt is eltemetné ugy e? — vágott vissza csipősen. — No engem más bordában szöttek. Isten áldja!

A vén asszony utána nézett.

— Eredj, bolond, eredj! estére visszakerülsz az uradhoz.

Még egy pár asszony megszólította a menyecskét, de már ezekkel szóba sem állott, szaladva szaladt az öreg tiszteleteshez.

Az öreg ur dolgozó asztala mellett ült, éppen a szent bibliát forgatta, keresvén a vasárnapi tekeztust.

— Isten hozta, Demeterné asszony! Miben lehetek szolgálatára?

Demeterné zokogva burult az öreg tiszteletes kezére.

— Válasszon el, tiszteletes uram.

A tiszteletes csodálkozva nézett az asszonyra.

— Kitél, mitől, fiam?

— Az uramtól! Zsémbe, gyanakodó, verekedő.

— Szegény asszony, sajnálak, de én nem választhatlak el. Mem hallottal még az új rendről? Én csak megáldhatok, de el nem választhatok. Hanem tanácsot adhatok: eredj vissza az uradhoz, béküljete ki. Vagy akard, hogy ide hívassam s a szívére beszéljek?

— Nem, nem! Nem akarom látni a gyűlöletet, a hazugot. Aki azt merie hazudni, hogy még mindig

Domokos Istvánt szeretem. Hogy csak a jó módjáért mentem hozzá! Keressen más asszonyt magának, aki jobban szereti.

Az öreg tiszteletes vállat vont.

— Hát ha meg nem fogadod a tanácsomat eredj a jegyzőhöz: jelentsd be neki, hogy válni akarsz. Ő majd tovább igazít.

— A jegyző őz? — kérdezte az asszony félénken.

— Igen, hiszen ő kötött össze; mondtam már, hogy én csak megáldottalak.

— Jó, megyek a jegyzőhöz.

Mondta, de amikor kiért az utcára, habozva állott meg. A jegyző éppen a harmadik faluban lakott. Félve nézte végig a ruháját: köznapi, viseltes ruha volt rajta. Ha legalább annyi meggondolása lett volna, amikor elszaladt hazulról, hogy a nagy téli keszkenőjét magával hozza. Lassan, bátortalanul ment végig az utcán s amikor a kapujok elé ért, megjuhászodva nézett be az udvarra. Hirtelen, ijedten kapta vissza a fejét, de már későn. Az ura ott állott az udvar közepén s durván, gunyosan kiáltott feléje: No, még mindig itt vagy? Mit mondtál a pap? Vége a jó világnak! Az ám, vége. Most már nem a papok váiasztanak el, hanem a jegyzők.

— Tudom! — kiáltott be az asszony s szeméből megeredt a könny a kihívó hetyke beszédre. — Tudom s megyek is hozzá, megyek, megyek!

— Eredj, eredj, eredj! — biztatta Demeter János s nagy nevetve befordult a házba.

Benne volt a biztatásba: eredj, ugy is tudom, visszajössz.

renc polgármester üdvözlök. A pályaudvarról bandériummal vonul be a városba, a hol d. e. 10 órakor a főéri tanácsház nagytermében tartatik meg Brassó vármegye törvényhatósági bizottságának ünnepélyes beiktató közgyűlése. Ezt a közgyűlést az alispán megnyitja, a mire küldöttség megy a főispánért, hogy meghívja őt a közgyűlésbe, a hol az új főispán, miután az alispán által üdvözöltetett, leteszi az esküt és megtartja beköszöntő beszédét. E beszéd végeztével a főispánt a magyarság részéről Moór Gyula, a Brassói Magyarság Intéző Bizottságának elnöke, a szászok részéről Adam Károly, a Kreissausschuss elnöke, a románok részéről Lengeru János ügyvéd üdvözlöli. A közgyűlés után, tisztelgések lesznek az új főispánnál a megyeház nagytermében, melynek sorrendje a következő: 1. Idegen törvényhatóságok. 2. Egyházak. 3. Hadsereg. 4. Törvényhatósági, közgazgatási bizottság, Brassó vármegye tiszti kara s a községi jegyzői egyesület. 5. Brassó sz. kir. város. 6. Állami tisztviselők, állami iskolák, vasutak. 7. A Brassói Magyarság Intéző Bizottsága. Délben fél 2 órakor a főispán ebédet ad a Vigadó nagytermében, a melyre a meghívók már kiküldettek. Az ebédén a következő hivatalos tisztek lesznek. 1. Ő Felségére. 2. A kormányra. 3. A főispánra. 4. A tártörvényhatóságokra és a vendégekre. 5. Az egyházakra. 6. A katonaságra.

— **A kereskedelmi miniszter a kézdívasárhelyi asztalosokért.** A kereskedelmi miniszter a kézdívasárhelyi asztalos-ipar fejlesztése érdekében jelen-tékeny áldozattal továbbképző mű-tanfolyamot rendezett — mint azt irtuk volt — Brassóban, a m. kir. állami felső ipari szakiskolában. A tanfolyam február 4-én nyílt meg és március 1-én ért véget; résztvettek benne a következő kézdívasárhelyi asztalos mesterek és segítők: Biró Gyula, Ifj. Bokor Gyula, Kiss András, Péter Mózes, Ifj. Biró Antal, Szathmári Géza, Kelemen Gábor, Moinár Árpád, Kovács István, Csengeri Dénes, Lanckor Ferenc és Baranovszki Lajos. A tanfolyam vezetője Dózsa János szakisk. igazg., tanárai Éltes Albert, Siklód István és Kupcsay János faipari szaktanárok voltak. A minden műasztalosnak feltétlenül szükséges és rendkívül előnyére való gyakorlati szakismeretek bőséges mértékű megszerzésén kívül minden résztvevő előállított egy-két, a modern faipari technika színvonalán álló szaktárgyat, ezenkívül készítettek egy teljes hálószoba berendezést, egy íróasztallal kombinált könyvszekrényt, melyek megkészítése közben alapos ismeretekre tettek szert a nélkülözhetetlen detail szakrajzban, szóval a műasztalos ipar fejlesztéséhez korunkban feltétlenül elengedhetetlen b. szakismerettel meggazdagodva tértek haza derék asztalosaink és asztalos ifjaink, anélkül, hogy csak egy fillér

áldozatukba került volna. A tanfolyamot meglátogatta a kereskedelmi miniszter megbízásából Vig Albert országos iparoktatási főigazgató is, teljes elismerését fejezték ki az elért siker felett. A tanfolyam létesítése első sorban Dózsa János brassói faipari szakisk. igazgató érdeme, ki valóban páratlan hazafias lelkesedéssel juttatta dűlőre a szaktanfolyam kérdését, s kitartó erélyvel győzte le a tanfolyammal szemben — sajnos — épen asztalosaink részéről felmerült közönyt, hogy ne mondjuk akadályokat. Iparostanonciskolánk igazgatója: M. Székely János is sok érdemet szerzett lankadatlan fáradozásaival a tanfolyam körül s ezért illesse úgy őt, mint Dózsa szakfelügyelőt a legnagyobb elismerés részünkről is. A tanfolyam hallgatói mindkettőjüket egy rendkívül csinos modern etagerrel lepték meg, melyet M. Székely Jánosnak folyó hó 3-án testületileg adták át s nevükben Biró Gyula mondott hálás köszönetet a lelkes támogatásért. Végül a leghálásabb elismerés illesse városunk részéről a kereskedelmi minisztert, ki a székelység iránti nemzeti jóindulatával a kitűnő sikerű tanfolyamot jelentékeny áldozatokkal létesítette.

— **Szerencsétlen játékok.** Vajna István vármegyei árvaszéki ülnököt, a köztisztvisletben álló férfit és családját súlyos csapás érte. Mult vasárnap ugyanis hatodik gimn. osztályos fia Ferenc, egyik tanulótársával, a kinél látogatásban volt, játékba elegyedett. Egyik fiu karddal, a másik egy puskával vívógyakorlatot folytattak, abban a hiszemben, hogy a fegyver nincs megtöltve. Játék közben azonban a puska váratlanul eldőrdült s a vak töltés közvetlen közelből halántékban találta Vajna Ferencet. A súlyosan sebesültet tüstént a leg gondosabb ápolás alá vették; a lösebet, mely az egyik szemre is kiterjed, kötással látták el. A véletlen sorscsapástól mélyen megrendült szülőkkel szemben, a legészintébb részvét nyilvánult meg az ismerősök, jóbarátok és tisztelők széles körében s általános azon óhaj, hogy a kedves, jó fiu mielőbbi felgyógyulása oszlassa el a szerető szülők aggasztó fájdalmát.

— **Papválasztási értekezlet.** Székely János kézdívasárhelyi ref. első pap nyugalomba helyezett-vén évi 3000 korona nyugdíjjal, helyének betöltése tárgyában ma (márc. 6-án) vasárnap d. e. 11 órakor a templomban a választó jogosultak értekezletet tartanak. Mint értesülünk, a hívek nagy többsége Cirmay Zoltán kozárvári papot, városunk szülöttjét ohajtja meghívás útján megválasztani új lelkészévé. A meghívás — aláírás útján — már biztosítva van.

— **A Nemere dühöngése.** A mi speciális szelünk: a Nemere mult hétfő óta iszonyu erővel dühöng vidékünkön. Telünk még nem volt, az időjárás oly enyhe lefolyású volt, minőre egy évszáz alatt

tán egy-két eset fordulhat elő, vetéseink az egész telet takaró nélkül huzzák ki. Hó most sincs az egész Háromszéken; ám azért a mi Nemerénk csinált oly fagyasztó hideget, melytől a föld esontta, kővé fagyott, ember, állat meg megdermedt lesz.

— **Közgyűlés.** A kézdívasárhelyi önkéntes tűzoltó-egyesület március hó 13-án vasárnap délután 3 órakor a városbáz disztermében fogja rendes közgyűlését Nagy Károly főparancsnok vezetése alatt megtartani.

— **Ref. egyházi értekezlet.** Nagyszabású egyházas mozgalomra van kilátása a pünkösdi ünnepek alkalmából Kézdívasárhely városának. Az erdélyi ev. ref. egyházkerület egyházmegyei értekezletét pünkösdi harmadnapján K.-vásárhelyen fogja tartani, a mikor a ref. egyház kitűnőségei élén nagyszámú vendéget fog városunk lelkes közönsége vendégszeretettel elhalmozni. A ref. egyháztanács a szükséges előkészületeket már megkezdte.

— **Tűzvész** volt márc. 5-én hajnalban Kézdívasárhelyen. Tóthfalusi Károly asztalosnak az orosz-falvi uton levő nagy asztalos műhelye égett le földig. A kár egyrésze biztosítás révén megtérül.

— **Gazdák,** ha nagy terméshez akarnak jutni. Mauthner-féle magvakat vessenek. Ide árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller-utca 33, mindenkinek ingyen megküldi. A kitűnően tisztított, legnagyobb csiraképességgel bíró, fajtisztá magvak árai alacsonyak. Különösen fölemlítendő az impregnált takarmányrépamagvak és a legnemesebb gabnafélék dus választéka.

— **A census** ké dűséről tekintettel az erdélyi részekre, Sebess Dénes orsz. képviselő egy röviratot adott ki. Tárjálja benne a most érvényben álló census hatásait, különösen a románuságra való tekintettel. Arra a conclusiora jut, hogy a föld-birtok census leszállítása csak úgy nem lenne veszedelmes, ha a leszállított census a magyarárás és olvasás tudásához lenne kötve, ellenkező esetben a magyarság saját érdekei ellen törne az államintézményekben. Az Erdélyben érvényben levő ugynevezett füst utáni választói rendszer kibővítendő, de szintén a fenti korlátozással.

— **A szerkesztő postája** „Névtelen eladokból” című mű szerzőjének. Helyitt. A közlés elengedhetetlen feltétele — bármely cikke nézve az, hogy tudjuk: ki az írója. Felelősségünkönél fogva ez alól kivételt senkivel sem tehetünk. Ha e feltételnek megfelel: ohaja teljesülésének mi sem áll útjában. Nevét nem írjuk oda, de nekünk tudnunk kell. Diskréciónkban megbízhatik.

— Lelketlen, szívtelen! — jajongott magában Demeterné. — Pedig szeret, tudom, hogy szeret. Azt is tudom, hogy szeretetből vert meg. Mindegy! Valok — s annyi. Domokos István még legény!

Kint a határon azonban fűtyölt a hideg szél, szeme közé csapkodta a havat. Szororu fehér volt az egész világ. Az eperfákon nagy csapat varju röpkedett s egy szívvel-lélekkel károgták: kár, kár, kár! Dühösen szólott a varjuk felé:

— Kár, kár, tudom, hogy kár, de mit csináljak?

Vissza-visszanézett, hátha utána jó az ura? De szép volna tőle, ha befogná a csikókat a szánba s haza szankáztatná ezen a repogós havas uton!

Hanem az ura nem jött.

Mint valami nagy bűnös, a fejére huzta a szoknyát, aztán kétfelől az arcára borította, csak a szeme világított ki: úgy sietett át a szomszéd falun. Hegyrefel, völgybe le, futva futott a harmadik faluba, a jegyző falujába. Atkozta szegény asszony az „új rendet”. Lám, lám, eddig az öreg tiszteletes — megbékéltette volna az urával. Most már ott lehetne a jó meleg szobában, főzné az ebédet. Delet harangoztak, amikor a jegyző falujába ért. Ehes volt nagyon, de azon tündött: vajjon mit ebédel az ura?

Ott állott a hivatal előtt. Szorongva nézett be az udvarra. — Bárcsak ne volna itthon! — fohász-kodott magában.

Pélve kopogtatott be az ajtón.

A jegyző otthon volt, éppen mint az öreg tiszteletes. Ő is egy nagy könyvet forgatott, épen mint a tiszteletes, de nem a szent bibliát, hanem ennél sokkal nagyobb könyvet.

Demeterné zavartan, szepegeve állott meg az ajtó sarkában.

— Kerüljen elébb, — szólott rá a jegyző, — mit akar? Sok a dolog. Hamar!

— Instálom, instálom . . . hát az úgy volt . . . igen, úgy volt . . .

— Hogy volt?

— Ugy volt, instálom, hogy megvert az uram.

— Megverte? Hát nekem abhoz mi közöm?

Miért nem megy a bíróhoz?

— Ide igazított a tiszteletes ur. instálom. Azt mondta, ő nem tud elválasztani, csak a jegyző ur.

— El akar válni?

— Hát instálom . . . én aknék . . .

— Bizony, ha akarna menjen Udvarhelyre, fogadjon ügyvédet s majd elválasztja a törvényszék. Van-e pénze ügyvédre?

Demeternével forogni kezdett az világ.

— Hiszen van egy kicsi, de ugy-e sok pénz kell az ügyvédnek?

— Biz' annak sok kell. Aztán most nem is megy olyan könnyen az a válás. Vége a jó világnak.

A menyecske most elbátorkodott a jegyzőhöz.

— Igazán vége a jó világnak, jegyző ur? Nem lehet válni? Visszamenjek az uramhoz?

— De vissza még pedig szaporán, míg más asszonyt nem visz a házhoz.

— Óh, hogy az Isten áldja meg szép szavaiért!

— Áradozott Demeterné. — Mert hogy — s itt meg-eredt a nyelve — én Udvarhelyre menjek még s mert, hogy én ügyvéddel osztozzak, — no olyan nincs! Inkább verjen meg az uram még egyszer.

— Ez a böles beszéd! nevetett a jegyző. — Minden asszony így beszél az új rend óta.

Demeterné vidult arccal indult hazafelé. Nem törődött a szemébe csapkodó hóval, nem érzett őh-séget: azt az egyhe meleget érezte, amely ma este az ő tüzhelyéről árad szót a kicsi szobában. Érezte, tudta, hogy megbékül az ura, csak ő besomfordáljon s végezze a dolgát szó nélkül, mintha semmi sem történt volna.

Ugy elfoglalta lelkét, szívét a meleg szoba s az újra fölmelegedő szeretet édes gondolta, hogy alig vette észre azt a szekerest embert, aki az ut közepén elhaladva, éktelen káromkodással, kegyetlen püföléssel biztatta a lovait. Kissé félro huzta arcáról a szoknya szélét s ijedtében megtántorodott.

Domokos István volt, a régi szeretője. Nagy szekér fát vitt a szegény legény Baróthra, de a so-vány gebék nem bírták a terhet, elakadtak a sikos hegy aljában.

Önkéntelen összehasonlítást tett az ura és a legény közt. Lám, lám, az ő ura jobb lovakat tart, inkább maga éheznek, semhogy ilyen gebékkel járjon. S ez a legény épp úgy verné őt is, mint a lo-vát. A nyomoruság mellett még verné is. Az ő ura házána legalább meg van a jó mód.

A legény félbe sem hagyta a lovak püfölését, csak úgy odavetölg kezdte Demeternétől:

— Hol járt, éfiasszony?

— A földön! — felelt az asszony foghegyről, s Isten áldjon sem mondvat, sietett haza a jó meleg szobába.

Hirdetések.

Sz: 5097—903. tlkvi.

Árverési hird. kivonat.

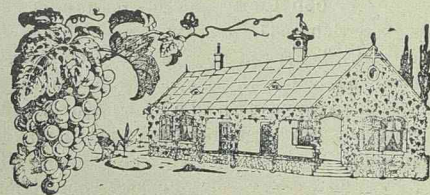
A kovásznai királyi járásbíróság, minttelekkönyvi hatóság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Dr. Bartha Imre ügyvéd által képviselt Özv. Burthos Károlyné végrehajthatónak Dónáth Ferenc végrehajtást szenvedő elleni 53 K. 20 f. tőkekövetelés jár. iránti végrehajtási ügyében a kovásznai királyi törvényszék, (a kovásznai királyi járásbíróság) területén levő Szőre község határában fekvő, a szőre 91. sz. tjkvben 239, 240, 241. hrsz. ingatlanra 365 kor, a szőre 604. sz. tjkvben foglalt 1416. hrsz. ingatlanra 135 kor, az 1418. hrsz. ingatlanra 85 kor, az 1907. hrsz. ingatlanra 27 kor, az 1910. hrsz. ingatlanra 40 kor, a 2712, 2713, 2714/1, 2715/1. hrsz. ingatlanokra 154 K., a 2981. hrsz. ingatlanra 74 kor, a 3115. hrsz. ingatlanra 77 kor. összesen 957 kor. ezennel megállapított ki-

kiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi március hó 30 ik napján délelőtt 9 órakor Szőre község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt magyar kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. A kir. j.-bíróság, mint tlkvi hatóság. Kelt Kovásznán, 1903. évi november hó 29 én.

Száva Jakab,
kir. aljbíró.

(30. 1—1.)

SZŐLŐLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha meg is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugsnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskátly és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcélszerűbb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek stb. a legremekesebb dísz, anélkül, hogy legkevesebb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legháládatosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

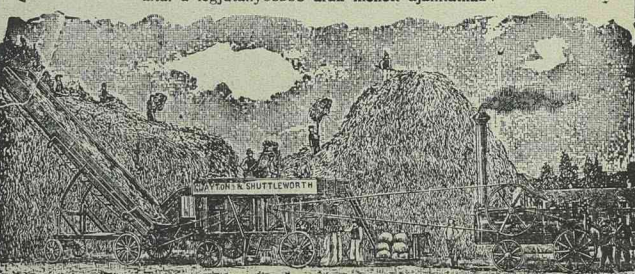
A fajok ismertetésére vonatkozó színes fénynyomátú katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelező lapon tudatja.

229. 7—20.

Cím:

Érmelléki első szőlőültetvénytelep Nagy-Kánya, u. p. Székelyhid.

Clayton & Shuttleworth Budapest Váci-körút 63. sz.

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerős, szalmakaszalók, továbbá járgány-cséplőgépek, löher-céplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák.

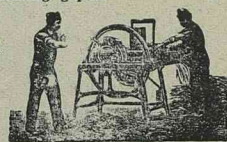

2- és 3-vasúti kék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kint natra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

(122. 18. 10.)

Méregetmentes!

Szabadalmazva 1216. sz.

„Fuchsol” kipusztítja az összes rágóállatokat és pedig: patkányokat, házi- és mezei egereket, emberekre és házi állatokra való veszély nélkül.

„Fuchsol” kipusztítja az összes férgek, u. m. poloskát, bolhat, svábbogarakat, molyt, stb. a fajzattal együtt.

„Fuchsol” nem általános szer, hanem minden állat nem részére külön szer létezik.

Kapható vidéki városokban, gyógyszerészeknél és fűszerkereskedőknél. (8. 3—12.)

Közvetlenül kapható Ujházy Árpád és Társai vegyészeti laboratóriumában POZSONYBAN.

Adler L. Jakab és Testvére Bankbetéti Társaság BRASSÓ.

Befizetett tőke: 800 000 korona.

Betéti társ: Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Budapest.

Üzletköre:

Váltak leszámítolása legelőnyösebb kamattal mellett.

Takarék-betétek átvétele előnyös kamatoztatásra. Felmondás nincs!

Értékpapírok vétel és eladása napi árfolyamon.

Tőzsdei megbízások a budapesti vagy külföldi tőzsdéken a legelőnyösebben és legpontosabban teljesítést díjlanul adunk.

Sorsjegyek eladása a legelőnyösebb feltétel mellett.

Kihuzott sorsjegyek és egyéb kisorsolt értékpapírok legelőnyösebb elszámolása (esedékség el tti l)

Szelvények díjmentes beváltása.

Külföldi pénznemek vétel a legmagasabb áron, eladása legutányosabban.

Utalványok és hitellevelek kibocsátása valamennyi európai és tengerentúli piacra.

Előlegek adása értékpapírokra, az árfolyamhoz viszonyítva. Méréselt kamat.

Igérvények eladása minden húzáshoz.

Biztosítások átvétele értékpapírok kisorsolásából eredő árfolyamvesztés ellen.

Osztalysorsjegyek eladása eredeti árak mellett.

(26. 3—4.)

Hirdetések jutányos áron felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Nyomatott Ifj. János Mőzesnél Kézdivasárhelyt.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.